

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development and Cooperation SDC
Agenția Elvețiană pentru Dezvoltare și Cooperare
Швейцарское управление по развитию и сотрудничеству

Experiența României în regionalizarea serviciilor AAC

Dr. Ing. Mihail DORUS
Chisinau, 17 Septembrie 2019

În parteneriat cu:

Ministerul Agriculturii,
Dezvoltării Regionale
și Mediului

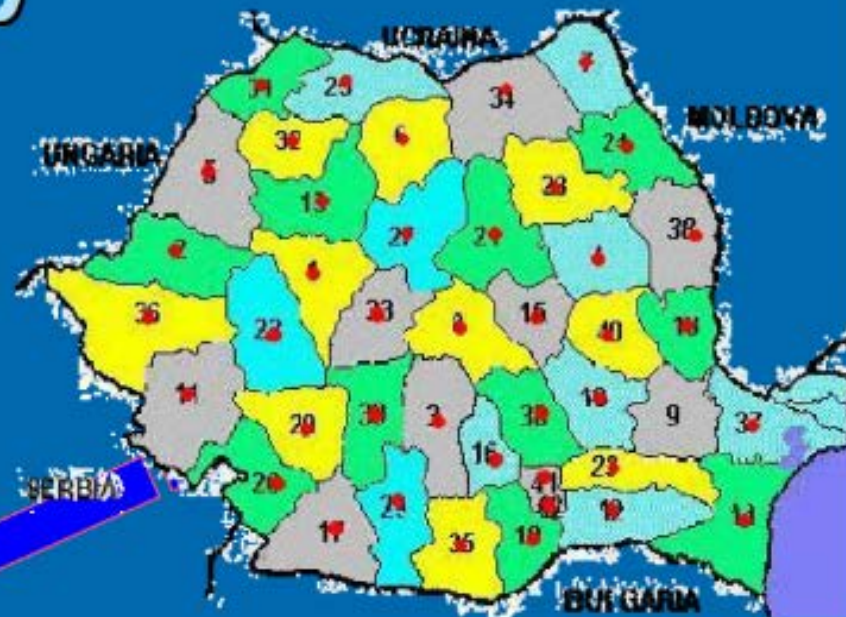

- A**
 - Situatia in Romania dupa 1989 / actuala
 - Cadrul institutional al anilor '90 ...ce a urmat dupa...
 - ACB-IGCL-ETACS–ICAB-GIGCL-RAJAC–APAVITAL - ???
- B**
 - Motivele regionalizarii / stick & carrot !!!
 - Cadrul institutional dupa 2007 !!! POS!!!
- C**
 - ADI - OR – CDD
 - Regulile “In-house”
 - Aspecte organizationale ale celor 3 entitati
- D**
 - Apavital astazi – realizari – investitii – proiecte noi

Water utilities multiplication after 1990

42 county utility operators in 1989 across Romania

More than 400 local & county water-sewage operators in 1992

Reducerea numarului de operatori de apa dupa 1990

In 1989: 41 judete / peste 400 de operatori de apa-canal (locali si judeteni)

In 2009: 42 de companii judetene de apa in Romania

(sursa – V. Ciomos, “Experienta Romaniei in domeniul regionalizarii sectorului de servicii apa-canalizare”)

Apaserv
SATU MARE

VITAL

ACET
ACET S.A. SUCEAVA

NOUVE ESPERU
water & sewerage

AQUABIS

APAVITAL
SAVET DE VODA SA

Oradea

COMPANIA DE APA
SOMES S.A.

CAA
COMPANIA DE APA ARIUS

AQUASERV

HARViz

ApaServ
in Bucuresti

CRAB

Aquavas
SA SOCIETATE IN CA
SOCIETATE DE VODA SI APA SI

CAA
Compania de Apa Arad

APA

AQUASERV

S.C. COMPANIA REGIONALA
DE APA BACAU S.A.

AQUATIM

S.C. APA PROD S.A.
DEVA

APA-CANAL S.A. SIBIU
1894

Compania
Braşov

GOSPODARIE COMUNALA S.A.

CEP
S.A.
FOCSANI

APĂ CANAL Galați

AQUACARAŞ S.A.

ApaRegio

SC APAVIL SA
VALCEA

APA CANAL 2000 SA

COMPANIA DE APA
TARGOVISTE-DAMBOVITA

APA NOVA
Ploiesti

COMPANIA DE APA
BUZAU

COMPANIA DE UTILITATI PUBLICE
DUNAREA BRAILA

S.C. AQUASERV S.A.
TULCEA

S.C. SECOM S.A.

COMPANIA DE
APA Iltenia

C.A.O.
Compania de Apa Cluj

APA SERV

COMPANIA DE APA
TARGOVISTE-DAMBOVITA

APA NOVA
BUCURESTI

Apă Ilfov

APA Service

ECOQUA

S.C. RAJA S.A.
CONSTANTA

- În decursul ultimelor 2 decenii, serviciile de alimentare cu apă și de canalizare (SAAC) din România au trecut printr-un **proces de schimbare**, atât în ceea ce privește **modul de guvernare, cât și infrastructura**.
- Înainte de 1990, SAAC din România funcționau ca **servicii publice la nivel local/județean**, fără ca nici o autoritate centrală sau vreun minister să le coordoneze activitățile. Consiliile locale / județene dețineau infrastructura, iar serviciile publice (apă și canalizare, salubritate, energie, încălzire) erau furnizate de companii publice (regii).
- După 1991, organizarea SAAC s-a schimbat, **România s-a reîntors la principiul autonomiei locale**, iar **responsabilitățile majore au fost transferate comunităților locale** (municipalități, orașe și comune). Pentru a sprijini autonomia consiliilor locale în gestionarea serviciilor publice, cadrul legislativ a fost de asemenea ajustat.
- Pentru a depăși limitările unei structuri sectoriale fragmentate, principalul factor al reformei sectorului apei în ultimul deceniu s-a concentrat în mod constant asupra **creșterii gradului și consolidării teritoriale a operațiunilor printr-un proces de regionalizare**, prin **transformarea utilităților în întreprinderi publice autonome** (în conformitate cu dreptul comercial) cu **performanțe operaționale îmbunătățite**, eficiență mai mare, **posibilitate de recuperare a costurilor** și, nu în ultimul rând, **bancabilitate**.

- În decursul ultimelor 2 decenii, serviciile de alimentare cu apă și de canalizare (SAAC) din România au trecut printr-un **proces de schimbare**, atât în ceea ce privește **modul de guvernare, cât și infrastructura**.
- Înainte de 1990, SAAC din România funcționau ca **servicii publice la nivel local/județean**, fără ca nici o autoritate centrală sau vreun minister să le coordoneze activitățile. Consiliile locale / județene dețineau infrastructura, iar serviciile publice (apă și canalizare, salubritate, energie, încălzire) erau furnizate de companii publice (regii).
- După 1991, organizarea SAAC s-a schimbat, **România s-a reîntors la principiul autonomiei locale**, iar **responsabilitățile majore au fost transferate comunităților locale** (municipalități, orașe și comune). Pentru a sprijini autonomia consiliilor locale în gestionarea serviciilor publice, cadrul legislativ a fost de asemenea ajustat.
- Pentru a depăși limitările unei structuri sectoriale fragmentate, principalul factor al reformei sectorului apei în ultimul deceniu s-a concentrat în mod constant asupra **creșterii gradului și consolidării teritoriale a operațiunilor printr-un proces de regionalizare**, prin **transformarea utilităților în întreprinderi publice autonome** (în conformitate cu dreptul comercial) cu **performanțe operaționale îmbunătățite**, eficiență mai mare, **posibilitate de recuperare a costurilor** și, nu în ultimul rând, **bancabilitate**.

Încă de la aderarea României la UE, Guvernul României a demarat un program ambițios, **făcând din regionalizare una din pietrele de temelie a sectorului apei**, alături de:

- Consolidarea operațiunilor - prin fuzionarea operatorilor locali SAAC în Operatori Regionali și
- Corporatizarea - prin adoptarea unor soluții corporatiste pentru acești operatori regionali (conform dreptului comercial).

Printre factorii care au determinat luarea în considerare a regionalizării și, prin urmare, mărirea dimensiunilor utilităților de apă, se numără:

- Creșterea eficienței prin **economii de scară**;
- Accesul la resursele de apă și **gestionarea integrată** a resurselor de apă;
- Procesele descentralizate;
- **Capacitatea profesională** sporită la o scară mai largă de operare;
- **Accesul la finanțare** și / sau la **participarea sectorului privat**;
- Împărțirea costurilor între zonele de servicii mai mari și cele cu costuri reduse (zone **rurale - urbane**).

- **Accesul la finanțarea pe termen lung** a constituit principalul motor al procesului de regionalizare și este un **element-cheie pentru o dezvoltare durabilă în acest sector**, întrucât combinarea cerințelor mari de investiții cu nivelurile relativ reduse de recuperare este tipic în SAAC. Este considerat adesea mai puțin riscant și mai eficient să se acorde un împrumut mai mare pe termen lung unei entități unice decât împrumuturi mai mici către un număr mai mare de entități, deoarece în împrumutul unic mai multe entități se pot garanta între ele în mod implicit în caz de neplată. Pentru a respecta directivele UE de mediu și pentru a accesa fondurile UE, investițiile de capital pe scară largă au favorizat amploarea beneficiarului și au fost principalul stimulent pentru agregarea / regionalizarea voluntară.
- Procesul de regionalizare a fost realizat prin reorganizarea serviciilor publice existente deținute de municipalități și de județ. Asociațiile de Dezvoltare Intercomunitare (ADI) au condus consiliile locale și consiliile județene la întrunirea sub forma unei entități juridice, în scopul de a stabili, pe o scară teritorială de regroupare, obiectivele și prioritățile lor comune.
- În structura juridică și instituțională actuală, acești operatori au încheiat Contracte de Delegare a Gestiunii (CDG) cu nou formatele ADI, prin care se guvernează relația dintre Operatorii Regionali și ADI, care stabilesc drepturile și obligațiile ambelor părți.

- ❖ În concluzie, **scopul regionalizării serviciilor de apă**, inițiat de autoritățile române și sprijinit în mare parte de programele UE de pre-aderare (PHARE, ISPA), a fost acela de a asista autoritățile locale în **crearea unor operatori eficienți** de servicii regionale de apă și de canalizare și **de a mări capacitatea autorităților locale de a-și controla eficient activitățile prin intermediul unei entități numite Asociație de Dezvoltare Intercomunitară (ADI).**
- ❖ ADI urma să fie principalul interlocutor pentru OR, cu rol de coordonare, reprezentând interesele comune ale membrilor săi în ceea ce privește serviciile de apă și de canalizare, în principal referitor la:
 - (i) strategia comună de dezvoltare
 - (ii) politica tarifară și investitională
 - (iii) monitorizarea contractului de delegare
 - (iv) monitorizarea performanțelor operatorului regional.

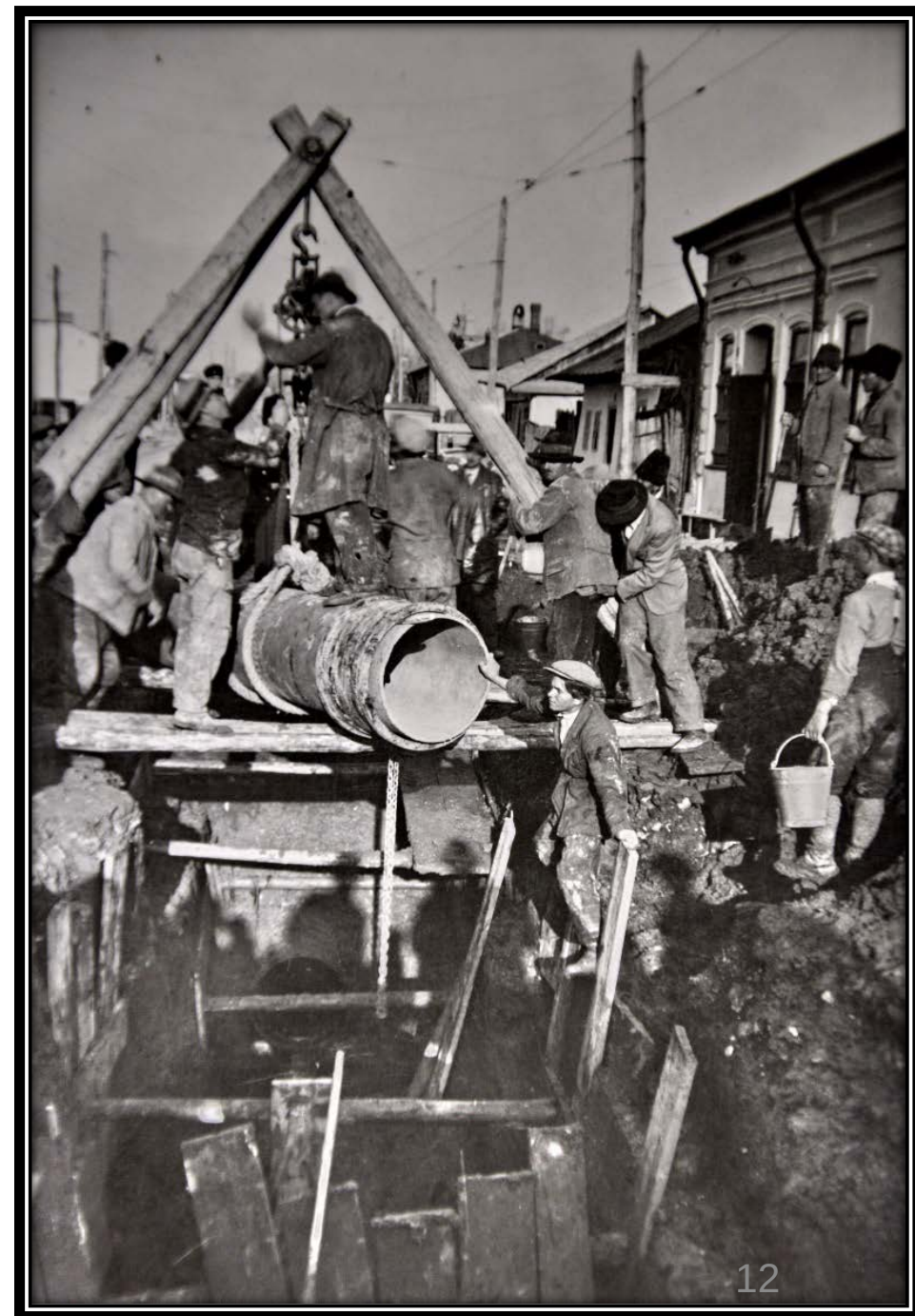
In trecut....

In trecut...

- **1898 - 1911**

Inginerul W. H. Lindley executa studii hidro-geologice si propune realizarea unei alimentari catre Iasi de la Timișești (zona dintre Valea Nemțisorului si Valea Moldovei), sursa de apa fiind raul Ozana.

Captarea apei are loc intr-un cheson
adanc de 14 metri ce poate furniza
un debit mediu de 10.000-30.000 m³
apa/zi.

1936

E creata "*Societatea Comunală a Apelor Potabile Iași*"

1942

"*Societatea Comunală a Apelor Potabile Iași*" devine regie publica.

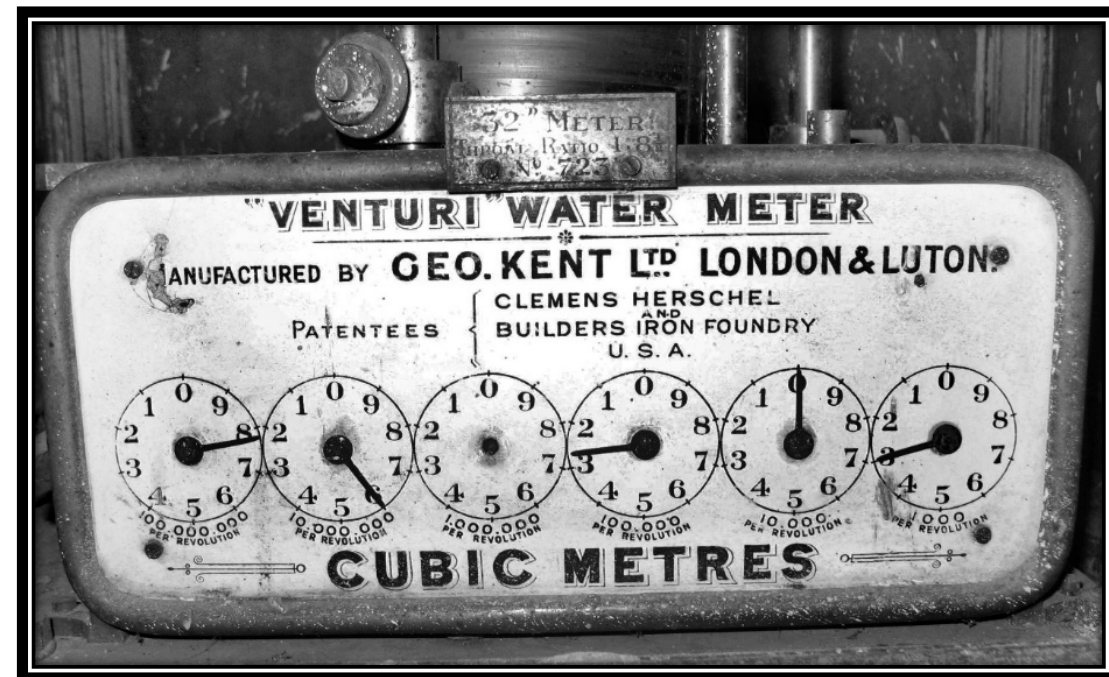
1948

*Crearea "Întreprinderii de Electricitate,
Tramvaie, Apă-Canal, Salubritate"*

1955-1957

Din cauza debitului de apa insuficient furnizat de sursa Timișești, se realizeaza o noua investitie: proiectarea si executia unei alimentari de la rau Prut catre orasul Iasi (sursa de suprafata). Activitatea de apa-canalizare e preluata de *“Întreprinderea Comunală Apă-Canal-Băi Iași.”*

1968-1973

Extinderea drenurilor de colectare
Timișești (proiectare și execuție).

Serviciile prestate de *“Întreprinderea
Comunala Apă-Canal-Băi Iași”* sunt
preluate de *“Grupul întreprinderilor de
Gospodărie Comunală și Locativă Iași
(I.G.C.L. Iași)”*

- **1991**

E creata *”Regia Autonomă Județeană Apă Canal Iași”*

- **1995**

”Regia Autonoma Județeană Apă Canal Iași” demareaza un vast program de investitii in toate sectoarele (MUDP I - BERD)

- **2000-2001**

Contracte de Finantare sunt semnate de catre reprezentanti ai Comunitatii Europene si ai Romaniei (imprumut BERD)

- **2001-2009** → se deruleaza Programul ISPA
- **2008** - Se creeaza compania ApaVital S.A. Iasi (*societate comercială*), care are ca actionari Consiliul Judetean Iasi si primariile din judetul Iasi (45).
- **2009** - Pe 14 iulie 2009 se semneaza un contract de delegare a gestiunii serviciilor cu *Asociația de Dezvoltare Intercomunitară*
- **2009-2015** → Programul Operational Sectorial pentru Mediu (POS)
- **2015** → Programul Operational Infrastructura Mare (POIM)

Necesitatea regionalizarii

- ☐ **Rațiuni de integrare europeană** - conformarea cu standardele de mediu în termenele stabilite în Tratatul de Aderare;
- ☐ **Rațiuni economice** - folosirea economiilor la scară pentru reducerea costurilor de investiții și de operare
- ☐ **Rațiuni de solidaritate:**
 - ☐ Comunitățile mici și mijlocii **nu au capacitatea** de pregătire și implementare a proiectelor, precum și **de operare** a investițiilor.
 - ☐ **Orașele mari au capacitatea de a-și susține din surse proprii investițiile necesare** (fără asocierea cu localitățile mai mici, nu vor beneficia de fonduri nerambursabile).
- ☐ **Rațiuni de viabilitate** - viabilitatea investiției (rezultatul ACB) - nu poate fi demonstrată în majoritatea localităților mici (cu datorii istorice și fără experiența necesară).

Programul POS MEDIU – cadrul institutional

- **Beneficiar** – Operatorul Regional;
- **Regionalizare** – singura soluție pentru eficientizarea serviciilor de apă și canalizare și pentru îndeplinirea la timp a angajamentelor asumate în acest sector de Romania prin Tratatul de Aderare
- **Elemente instituționale** - condiție sine-qua-non pentru aprobarea proiectelor:
 - **ADI** - structura bazata pe colaborare, care va permite autorităților locale beneficiare să controleze operatorul de apă și să monitorizeze și să supervizeze mai bine implementarea;
 - **OR** – trebuie sa fie capabil sa demonstreze capacitatea de a funcționa într-o maniera durabilă
 - **Contract unic de delegare** – se va semna între ADI si OR;
- Necesitatea constituirii **Unității de Implementare a Proiectului (UIP)** la nivelul OR;

Programul POS MEDIU – cadrul institutional

- ❑ Viabilitatea și funcționalitatea cadrului instituțional aferent proiectelor POS Mediu - **elemente-cheie în evaluarea de către Comisia Europeană a proiectelor transmise la Bruxelles.**
- ❑ **Analiza Instituțională** (parte a CF) – asigurarea existenței unui **cadru instituțional adecvat și suficient de puternic pentru implementarea proiectului** și pentru operarea corespunzătoare a infrastructurii ce urmează a se realiza cu fonduri europene.
- ❑ **Cadrul legal** – legislație primară și secundară aferentă sectoarelor de apă/apă uzată, deșeuri, termoficare, etc. în vigoare.

“ In-house” Rules - Regulile interne

- ❑ **Controlul similar** – UAT-urile exercită, prin asociație (ADI), asupra operatorului regional, **un control similar celui pe care îl exercită asupra structurilor proprii și o influență decisivă asupra tuturor deciziilor strategice și/sau semnificative ale operatorului regional în aria proiectului.**
- ❑ **Criteriul exclusivității** - operatorul regional își desfășoară activitățile din sfera furnizării/prestării serviciilor de alimentare cu apă și canalizare, **exclusiv pentru autoritățile publice asociate în ADI.**
- ❑ **Capitalul integral public al operatorului** - participarea capitalului privat la capitalul social al operatorului este exclusă, atât la înființare, cât și pe toata durata existenței contractului de delegare.

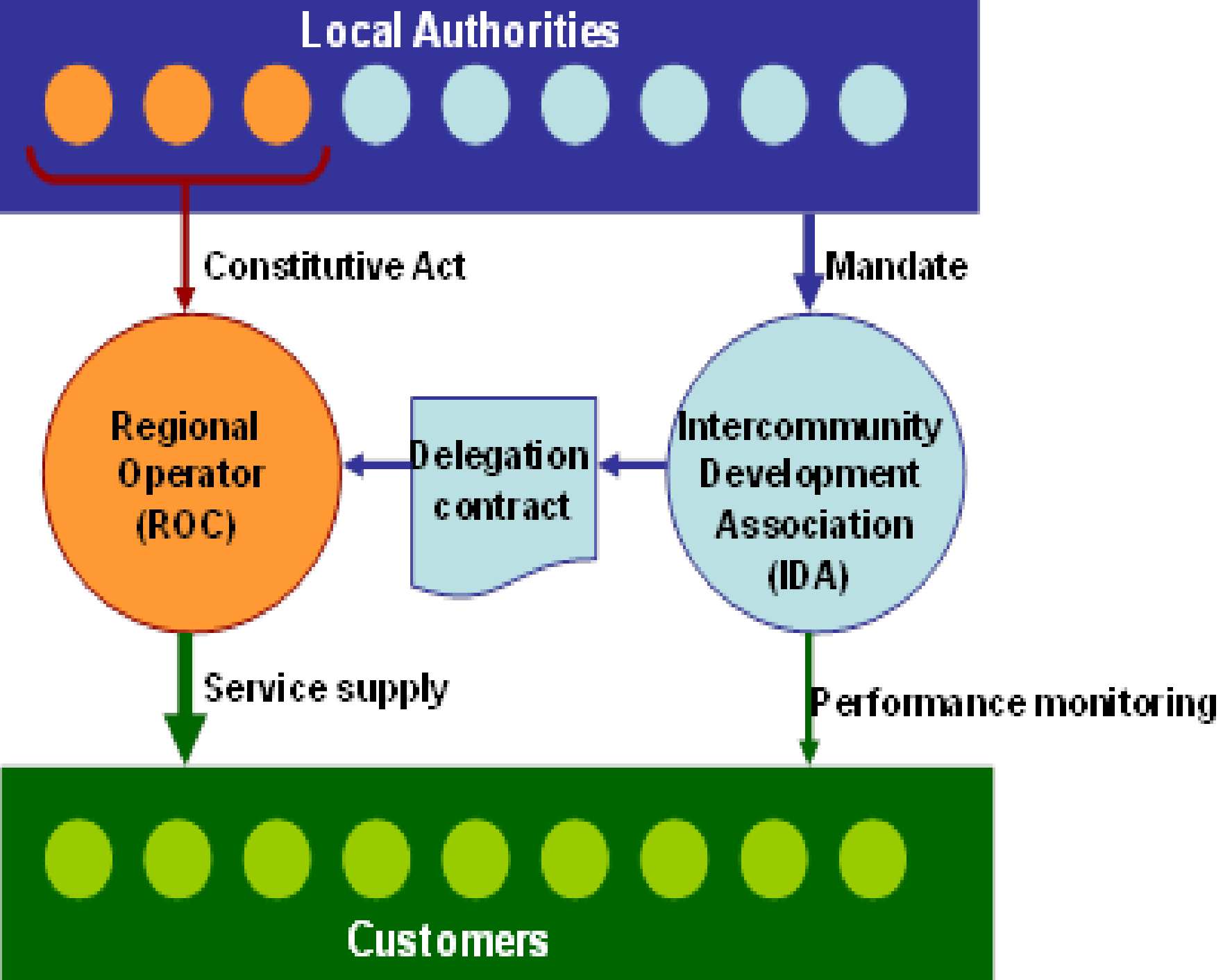

- 💧 Politica tarifară vizeaza recuperarea integrală a costurilor și e stabilită de OR în conformitate cu reglementările aplicabile stabilite de Autoritatea Națională pentru Reglementarea Serviciilor Comunitare (ANRSC), sub controlul și acceptarea unităților administrativ-teritoriale.
- 💧 Finanțarea și riscurile comerciale sunt asumate de către OR.
- 💧 **Proprietatea asupra bunurilor publice și responsabilitatea pentru furnizarea de servicii** adecvate de alimentare cu apă și canalizare la un cost accesibil rămân la nivelul autorităților locale.

CADRUL LEGAL

- Legea administratiei publice locale nr. 215/2001, cu modificarile si completarile ulterioare;
- Legea serviciilor comunitare de utilitati publice nr. 51/2006;
- Legea serviciilor de alimentare cu apa si de canalizare nr. 241/2006,
- Ordonanta de urgenta a Guvernului nr. 30/1997 privind reorganizarea regiilor autonome, cu modificarile si completarile ulterioare,
- Ordonanta Guvernului nr. 26/2000 privind **asociatiile si fundatiile**, cu modificarile si completarile ulterioare,
- **Legea societatilor comerciale nr. 31/1990**, republicata, cu modificarile si completarile ulterioare.

Local Authorities = autorități locale

Constitutive act = act constitutiv

Delegation contract = contract delegare

Customers = client

Service supply = prestare servicii

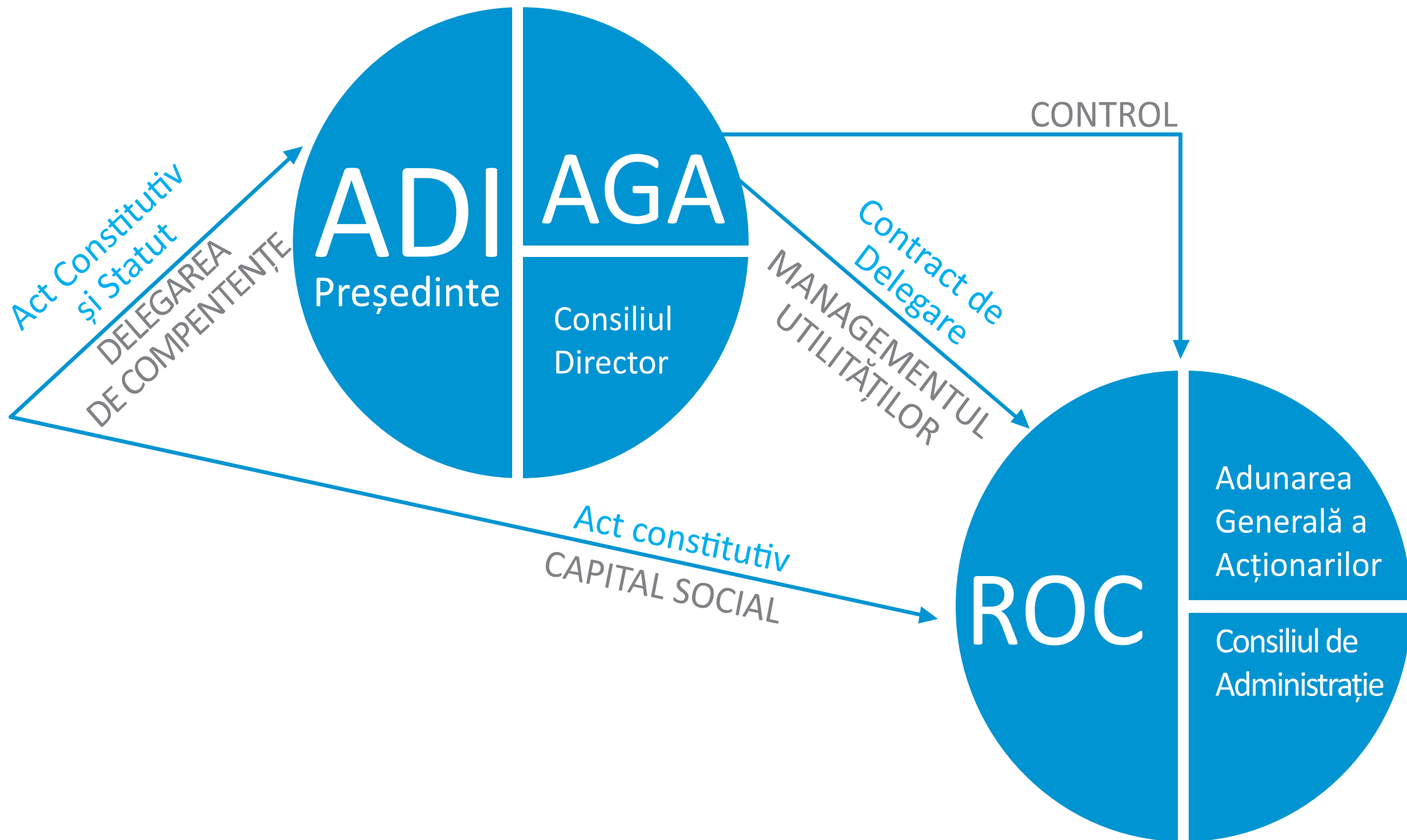
Mandate = mandat

Intercommunity development association = asociație de dezvoltare intercomunitară

Performance monitoring = monitorizare performanță

*Sursa – A.T. Royal Haskoning,
Louis Berger, BDO, 2005-2009*

UNITĂȚI ADMINISTRATIVE
TERITORIALE

Eligibilitate Instituțională

ADI

ASOCIAȚIA DE DEZVOLTARE INTERCOMUNITARĂ

- *Data înființării:* 01.07.2005 / transformare conform prevederilor legale în 2007
- *Membri:* 108
- *Data înregistrării la Tribunalul Iași:* ianuarie 2008

OR

OPERATORUL REGIONAL

- *Data înființării ca Regie Autonomă RAJAC Iasi :* ianuarie 1991
- *Transformat în societate pe acțiuni S.C. ApaVital S.A. :* 2008
- *Structura acționariatului:* - 100% Unități Administrativ Teritorial (90 de acționari)
- *Înregistrată la Oficiul Registrului Comerțului Iași –* 24 Aprilie 2008

CDD

CONTRACTUL DE DELEGARE A GESTIUNII

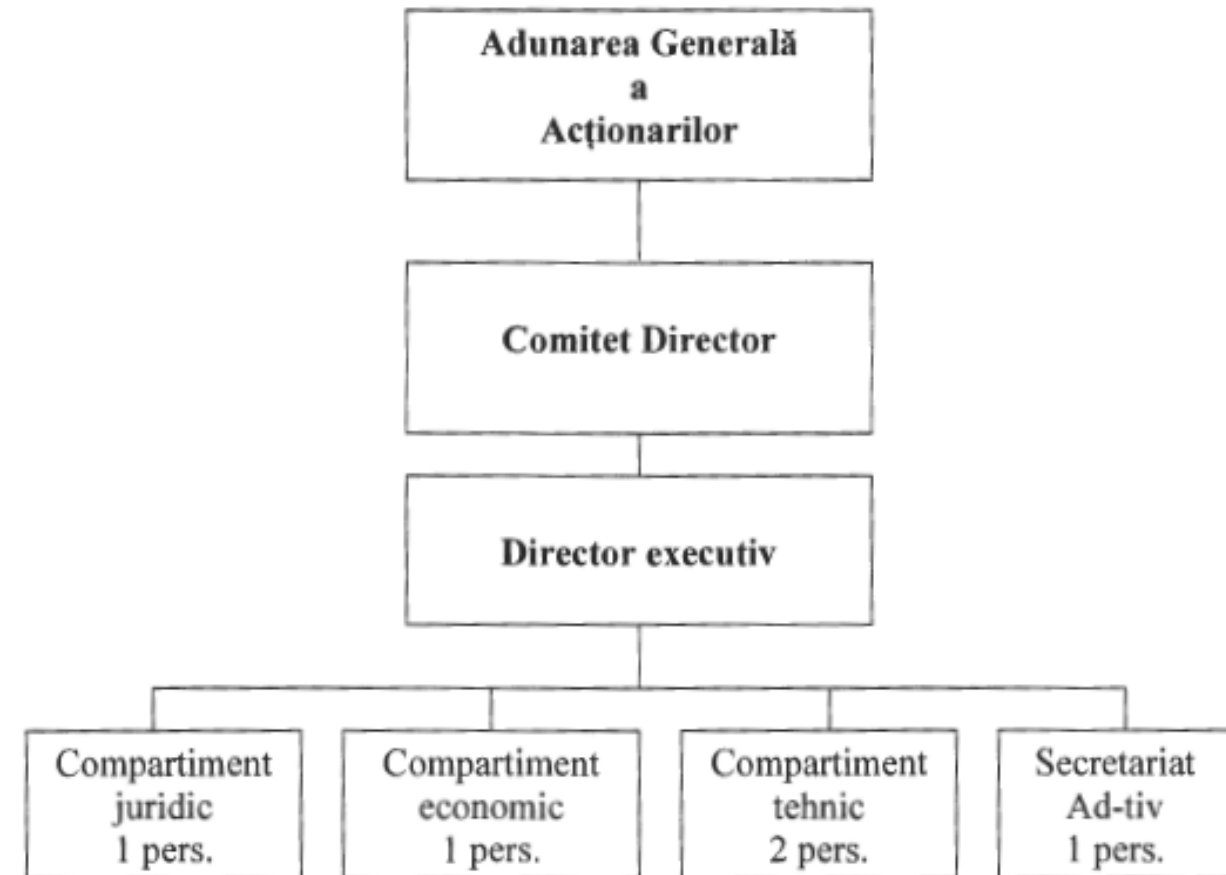
- *Aprobat în AGA ARSACIS in* 14.07.2009
- *Aprobat prin Hotărâri de Consilii Locale în toate Unitățile Administrative Teritoriale membre*

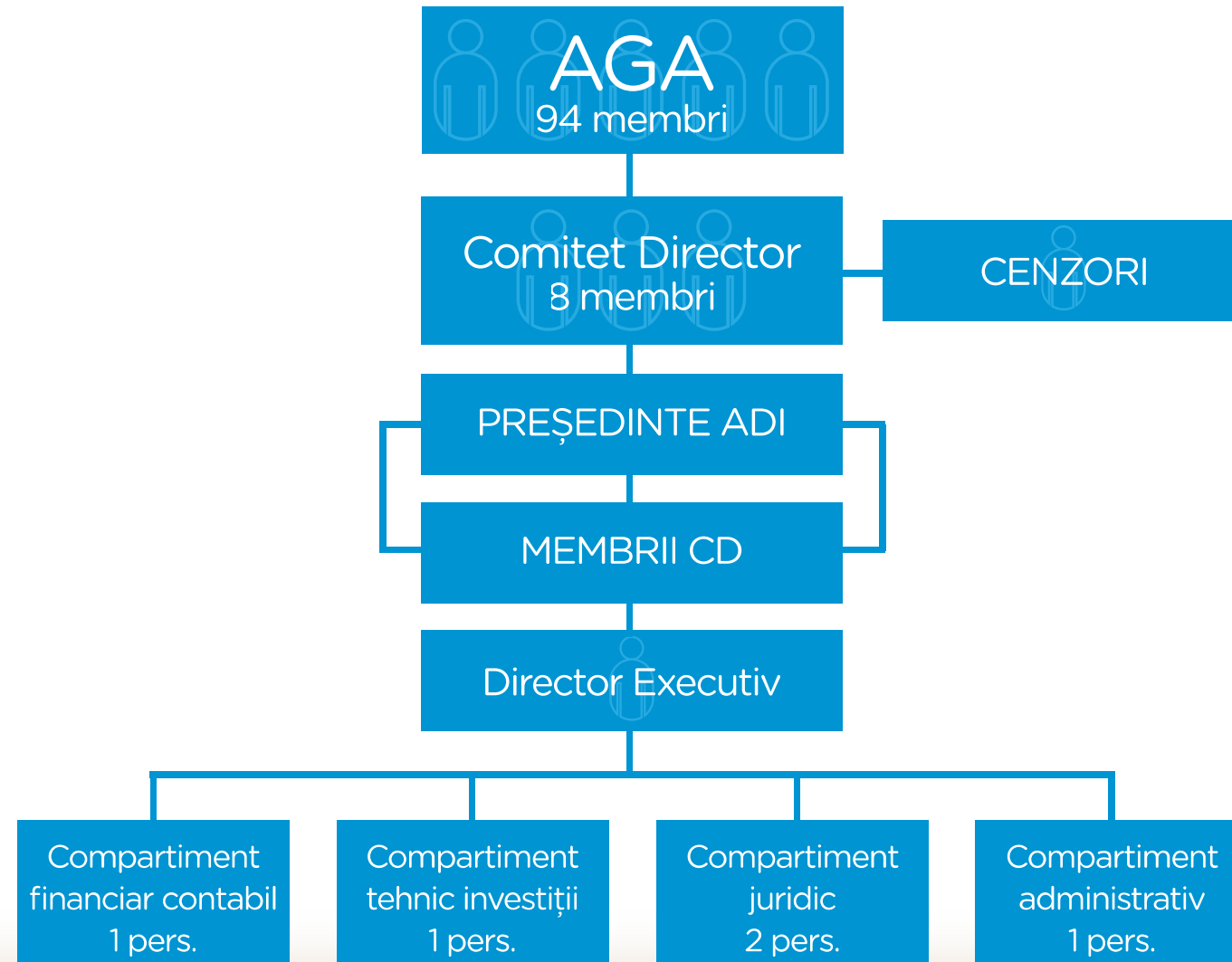

- 💧 Printre alte modificări aduse prin Legea nr. 286/2006 la Legea nr. 215/2001 privind administrația publică locală, s-a stabilit modalitatea de cooperare locală prin intermediul entităților juridice denumite **Asociații de Dezvoltare Intercomunitară (ADI)**.
- 💧 Conform Legii nr. 215/2001, Asociațiile de Dezvoltare Intercomunitară sunt structuri de cooperare cu personalitate juridică, organizate în conformitate cu legea privată (creată în conformitate cu prevederile Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 privind asociațiile și fundațiile), având statut de utilitate publică.
- 💧 Entitățile ADI primesc un mandat special din partea unităților administrativ-teritoriale și acționează în numele lor pentru a răspunde nevoilor de interes general ale comunităților asociate în ceea ce privește organizarea, finanțarea, operarea, monitorizarea și gestionarea serviciilor publice locale în baza propriilor responsabilități.

- ARSACIS = Asociația Regională a Serviciilor de Apa Canal Iași
- Data înființării: 24.01.2008 conform OG 26/2006 privind Asociațiile (transformarea vechii Asociații înființată în 2005)
- Membri: 108 Autorități Locale (CJ Iași + Municipiul Iași + Hîrlau + Tg. Frumos + Podu Iloaiei + 101 comune din jud. Iași, Neamt și Vaslui)
- Sediul social: Octav Băncilă nr.1, Iași
- Director: ing. Jelea Iulian

- ❖ Hotărârea Guvernului nr. 855/2008, cu modificările și completările ulterioare, a aprobat actul-cadru de asociere și statutul-cadru al asociațiilor de dezvoltare intercomunitară având ca obiect serviciile de utilitate publică.
- ❖ ADI exercită, în numele municipalităților membre, anumite competențe și privilegii, drepturi și obligații ale acestora în temeiul mandatului acordat prin statutul ADI.
- ❖ Statutul ADI specifică în detaliu câteva aspecte esențiale, cum ar fi:
 - ❖ obiectivele ADI, legate de dezvoltarea serviciilor de apă și de canalizare și infrastructura aferentă;
 - ❖ amploarea și condițiile de împuternicire acordate către ADI de către Municipalițiile membre pentru a exercita în numele lor anumite prerogative legate de servicii, precum și de procedurile de vot;
 - ❖ Condițiile de aderare la ADI;
 - ❖ Condițiile restrictive de retragere din ADI, care prevăd sancțiuni financiare, inclusiv rambursarea investițiilor efectuate.

- ❖ Să încheie cu operatorul regional Contractul de delegare al managementului serviciilor de alimentare cu apă-canalizare, în numele unităților administrativ-teritoriale, membre ADI, care au calitatea de delegant;
- ❖ Să exercite drepturi specifice de control și informare cu privire la CA, în conformitate cu Statutul Asociației și Actul de Înființare al CA;
- ❖ Să aibă rol de interfață pentru discuții și să fie un partener activ al autorităților de stat locale în materie de dezvoltare și gestionare a serviciilor de apă-canalizare, în vederea coordonării politicilor și acțiunilor de interes comunitar;
- ❖ Aprobă strategia de dezvoltare a serviciilor de apă și canalizare;
- ❖ Monitorizează implementarea proiectelor de investiții în sectorul apă-canalizare pentru infrastructura tehnică și de management;
- ❖ Să monitorizeze derularea contractului de delegare și să informeze regulat asociații despre acesta;

- 💧 Să identifice și să propună acțiuni pentru atingerea obiectivelor Asociației cu privire la serviciul de apă-canalizare, și anume:
 - (i) asigurarea unei politici echilibrate de stabilire a prețurilor, care să asigure, pe de o parte, sursele necesare pentru funcționarea, dezvoltarea, modernizarea și/sau sprijinirea contractării de credite rambursabile sau parțial rambursabile și, pe de altă parte, să nu se depășească limitele de suportabilitate a populației;
 - (ii) aplicarea principiului solidarității;
 - (iii) punerea în aplicare a principiului "poluatorul plătește";
 - (iv) creșterea progresivă a zonei de acoperire a serviciilor apă-canal;
 - (v) performanțe mai bune în ceea ce privește gestionarea tehnică, administrativă și comercială a serviciilor;
 - (vi) menținerea calității tehnice și a întreținerii eficiente a echipamentelor și instalațiilor de apă-canal;
 - (vii) gestionarea adecvată a resurselor umane;

Constituirea Asociatiei de Dezvoltare Inter-comunitara = pasi necesari

- Rezervarea denumirii Asociatiei la Ministerul Justitiei
- Elaborarea proiectului de Act Constitutiv si de Statut al Asociatiei si supunerea spre aprobare catre autoritatile locale.
- Aprobarea Actului Constitutiv si a Statutului Asociatiei de catre autoritatile locale membre ale asociatiei.
- Constituirea dosarului pentru initierea procedurii de dobandire a personalitatii juridice la Judecatoria municipiului Iasi (instanta competenta de la sediul Asociatiei)
- Promovarea actiunii pentru inregistrarea Asociatiei in registrul asociatiilor si fundatiilor de la grefa Judecatoriei.

Crearea Operatorului Regional

Infiintarea operatorului regional va avea loc prin reorganizarea Regiei Autonome in societate comerciala in conformitate cu prevederile Ordonantei Guvernului nr. 30/1997 privind reorganizarea regiilor autonome, cu modificarile si completarile ulterioare, coroborate cu prevederile Legii societatilor comerciale nr. 31/1990, republicata, cu modificarile si completarile ulterioare, precum si ale Legii nr. 51/2006 a serviciilor comunitare de utilitati publice.

Referitor la societatea nou constituita ca urmare a reorganizarii, s-au facut recomandari ca ea sa fie societate pe actiuni, si, pentru a i se delega in mod direct serviciile publice de alimentare cu apa si de canalizare, se impune ca la capitalul acesteia sa participe unitatile administrativ-teritoriale membre ale Asociatiei.

Pragul de participare la capitalul social al viitoarei societati poate fi limitat la o anumita suma minima.

Reorganizarea in societate comerciala (1)

Consiliul Judetean Iasi a adoptat o hotarare care continea:

- denumirea noii societati;
- precizarea potrivit careia societatea comerciala este persoana juridica;
- forma juridica a societatii comerciale;
- adresa sediului social al societatii comerciale;
- sediile secundare care se vor gasi in structura organizatorica si functionala;
- modalitatea in care se constituie patrimoniul societatii comerciale;
- modalitatea in care se constituie capitalul social;
- valoarea nominala a unei actiuni;
- asociatii societatii comerciale rezultate din transformarea regiei autonome;
- preluarea tuturor drepturilor si tuturor obligatiilor regiei;
- identificarea bunurilor din patrimoniul regiei asupra caror societatea comerciala va dobandi dreptul de proprietate;
- obiectul de activitate al noii societati comerciale;
- obligatia incheierii contractului de delegare a gestiunii serviciilor publice prin concesiune;
- componenta organelor de conducere ale societatii rezultate din reorganizarea regiei;
- preluarea personalului regiei de catre societatea comerciala si data la care are loc transferul;
- declaratie privind incetarea aplicabilitatii oricaror prevederi legale referitoare la RAJAC Iasi.

Reorganizarea in societate comerciala (2)

- Stabilirea **(sau nu)** a unui prag minim de participare la capitalul social al noii societati a autoritatilor administrativ;
- Adoptarea de catre autoritatile administratiei publice locale, membre ale Asociatiei, de hotarari privind (i) delegarea in mod direct a gestiunii serviciului public de alimentare cu apa si de canalizare catre viitoarea societate, (ii) imputernicirea ordonatorilor principali de credite pentru negocierea si/sau semnarea unor conventii de participare la formarea operatorului regional, daca este cazul.
- In cazul in care se stabileste componenta actionariatului pentru noua societate, se va incheia o conventie prin care se va stabili participarea fiecarei unitati administrativ-teritoriale la capitalul social al operatorului regional, conventie care va fi semnata de toti ordonatorii principali de credite.
- Elaborarea documentelor privind infiintarea societatii comerciale

- Hotararea de aprobare a Actului Constitutiv al societatii comerciale rezultate din reorganizarea regiei emisa de catre autoritatile locale ale unitatilor administrativ-teritoriale participante, in calitate de actionari, la capitalul social al viitoarei societati si imputernicirea unui reprezentant pentru semnarea Actului Constitutiv si de numire a unei persoane care sa reprezinte interesele unitatii administrativ-teritoriale in noua societate.
- Indeplinirea procedurii de publicitate a hotararilor adoptate si informarea publicului cu privire la acestea.
- Semnarea Actului Constitutiv al societatii comerciale;
- Inregistrarea societatii comerciale la Oficiul Registrului Comertului;
- Prin stabilirea unei sume minime pentru fiecare localitate in parte care urmeaza sa vina ca actionar la viitoarea societate le poate determina sa refuze participarea ca actionar, ci numai sa concesioneze serviciul catre societate.

Stabilirea participatiei fiecarei autoritati locale

- **Criterii:**

- Volumul de apa furnizata in aria de operare a fiecarei unitati administrative teritoriale participante la crearea operatorului regional;
- **Valoarea patrimoniului aflat la dispozitia operatorului regional (public sau privat).**
- Pentru stabilirea participarii concrete a fiecarei autoritati locale la formarea capitalului social al noii societati comerciale, este de recomandat a se stabili mai intai **aportul principalului actionar, in speta Consiliul Raional**, si apoi, in baza procentelor stabilite anterior prin aplicarea unuia dintre criteriile prevazute mai sus, urmeaza a se stabili contributia fiecarei autoritati locale.

Actul constitutiv al operatorului regional

Trebuie avute in vedere, in principal, urmatoarele aspecte:

- Obiectul de activitate al societății, cu precizarea domeniului și a activității principale;
- Cuantumul capitalului social autorizat, daca este cazul;
- Orice restrictie cu privire la transferul de actiuni;
- Clauze privind conducerea, administrarea, funcționarea și controlul gestiunii societății de către organele statutare, numarul membrilor consiliului de administratie;
- Puterile conferite administratorilor si, dupa caz, directorilor si daca ei urmeaza sa le exercite impreuna sau separat (sistem clasic, unitar de administrare); sau
- Puterile conferite administratorilor si, dupa caz, directorilor, respectiv membrilor directoratului;
- Modul de distribuire a beneficiilor și de suportare a pierderilor;
- Modul de dizolvare și de lichidare a societății;
- Cuantumul total sau cel putin estimativ al tuturor cheltuielilor pentru constituire.

Aspecte ulterioare crearii operatorului regional

- Asigurarea transferului/angajarii personalului in cadrul societatii comerciale nou infiintate;
- Obtinerea de autorizatii/permise/licente de functionare (eventual prin transferul acestora de la vechii operatori, unde e cazul);
- Stabilirea structurii organizatorice a noului operator regional;
- Definitivarea si aprobarea regulamentului de Organizare si Functionare a noii structuri;

Delegarea gestiunii serviciilor de apa si de canalizare

- Legea serviciului de alimentare cu apa si de canalizare nr. 241/2006, potrivit prevederilor art. 21 alin.(2) si conform aplicarea prevederilor tezei a II-a a alin.(3) al art.4 din O.G. nr. 30/1997 privind reorganizarea regiilor autonome, cu modificarile si completarile ulterioare
- Pentru definitivarea procesului de reorganizare in societate comerciala si de reorganizare regionala a serviciilor de alimentare cu apa si de canalizare, se impune, ca simultan cu indeplinirea operatiunilor de reorganizare a regiei in societate comerciala, sa se realizeze si procedura de delegare a gestiunii serviciului:
 - a) Odata cu aprobarea Actului Constitutiv al societatii nou infiintate trebuie sa fie definitivat si aprobat prin hotararea autoritatilor administratiei publice locale si Contractul de delegare a gestiunii serviciilor publice, prin concesiune.
 - b) Desemnarea prin hotarare a reprezentantilor unitatilor administrativ-teritoriale desemnati sa semneze contractul de delegare a gestiunii serviciilor, prin concesiune.

Concluzii

- Aprobarea de catre toate autoritatile locale implicate a Asocierii si infiintarea Asociatiei;
- Aprobarea de catre APL a hotararii privind reorganizarea in societate comerciala;
- Stabilirea tuturor actionarilor care vor veni alaturi de Consiliul Raional la constituirea capitalului social si a unui prag minim de participare al acestora;
- Adoptarea hotararii de delegare in mod direct a gestiunii serviciului public, prin contract de concesiune si desemnarea reprezentantului autoritatii locale si judetene de a participa la negocierile ce se vor purta pentru constituirea operatorului regional si pentru elaborarea contractului de delegare a gestiunii, prin concesiune.
- Aprobarea de catre autoritatile locale asociate si actionare a documentelor necesare definitivarii procesului de delegare a gestiunii, in forma finala, constand in: (i) Actul Constitutiv al noii societati, (ii) Aprobarea formei finale a contractului de delegare;
- Semnarea, pe de o parte, de catre reprezentantii autoritatilor locale a Actului Constitutiv si a contractului de concesiune, precum si de catre reprezentantul viitoarei societati.

Concluzii

- Avocati care sa va asiste in acest proces;
- Evaluarea patrimoniului aferent fiecarui actionar;
- Actele societatii – proprietati, bunuri de patrimoniu, inscrieri, titluri , cladiri, etc.;
- Rapoarte de evaluare / experti evaluatori atestati;
- Rezervare domeniu www.apacanalMoldova ?
- Nume, denumire, sigla, logo, etc.
- Organigrama, membrii Consiliului de administratie;
- 3 Procese derulate concomitent **ADI – OR – CD**;
- Autoritatile Locale trebuiesc cooptate; modele de HCL;

Contractul de delegare a managementului serviciului de alimentare cu apă-canalizare este structurat în 4 (patru) secțiuni, și anume:

- (i) **clauze generale** - cuprinde regulile și principiile generale ale serviciului de apă-canalizare și definește principalele drepturi și obligații ale semnatarilor contractului de delegare a managementului
- (ii) **clauze speciale-secțiunea comună** - definește normele privind principiile generale privind furnizarea de servicii, performanța lucrărilor, prețurile și tarifele, obiectivele de calitate și relațiile cu clienții
- (iii) **clauze speciale – secțiunea apă**
- (iv) **clauze speciale – secțiunea ape uzate** – definește în principal termenii și condițiile pentru fiecare furnizare de servicii, definiția perimetrelor delegate, furnizarea de servicii, prețurile, tarifele, calitatea serviciilor furnizate / prestate.

Contractul de delegare a managementului este însoțit de următoarele anexe obligatorii:

- (i) termenii de referință (specificațiile) ai serviciului de apă-canalizare;
- (ii) regulamentul serviciului de apă-canalizare;
- (iii) inventarul bunurilor mobile și imobile publice sau private, în proprietatea publică sau privată a unităților administrativ-teritoriale, membri ADI, și aferente serviciului public;
- (iv) procesul-verbal de predare-primire pentru aceste bunuri.

Contractul de delegare a fost acordat direct Operatorului Regional, prin aplicarea excepției de la regula de licitare, în conformitate cu Legea nr. 241/2006. Acordarea directă a contractului de delegare se realizează în conformitate cu normele UE de tip "*in-house*" ca o excepție de la procedurile de licitație.

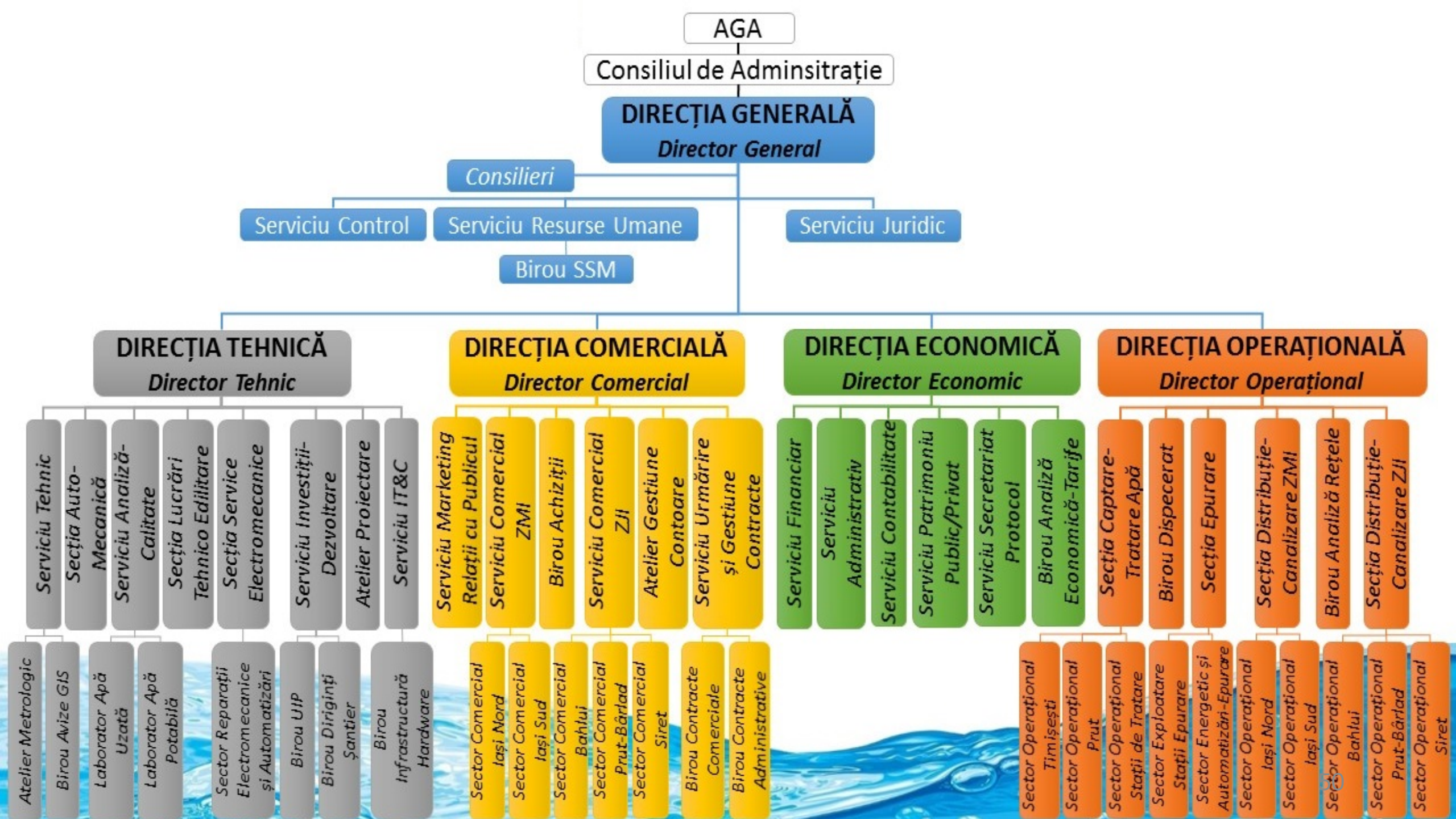
In ziua de azi...

Misiune și obiective

- ❖ Misiunea ApaVital constă în furnizarea continuă a serviciilor de alimentare cu apă, canalizare și epurare către toți consumatorii respectând, cu rigurozitate, indicatorii de calitate și eficiență.
- ❖ Beneficiază de servicii ale ApaVital peste 485.000 de locuitori și 3.700 agenți economici.
- ❖ Capacitățile totale de alimentare cu apă pot deservi 1 milion de locuitori și peste 4.000 agenți economici.

Aria de operare

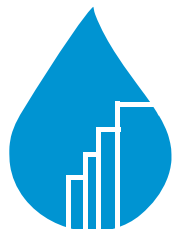
Capacități

- ♦ Sisteme administrate în județul Iași: 75 Aree operare (276 localități)
 - ♦ Sisteme administrate în județul Neamț: 3 Aree operare (7 localități)
-
- ♦ Stații tratare apă potabilă: 1.940 l/s – 9 buc.
 - ♦ Conducte apă: 3.429 km
 - ♦ Rezervoare: 170.943 mc – 188 buc.
 - ♦ Stații epurare ape uzate: 4.888 l/s – 36 buc.
 - ♦ Rețele de canalizare – 1.168 km
 - ♦ Stații pompare apă potabilă – 144 buc.
 - ♦ Stații pompare ape uzate – 154 buc.
 - ♦ Stații de rechlorinare – 78 buc.

Aspecte Generale

💧 *Cifra de afaceri: 35 milioane Euro*

💧 *Capital social: 18 milioane Euro*

💧 *Număr acțiuni: 788.723*

💧 *Număr acționari: 90*

💧 *Numar salariați: 1326*

💧 *Tarif mixt (apă/canal) cu TVA: 6,86 lei/mc*

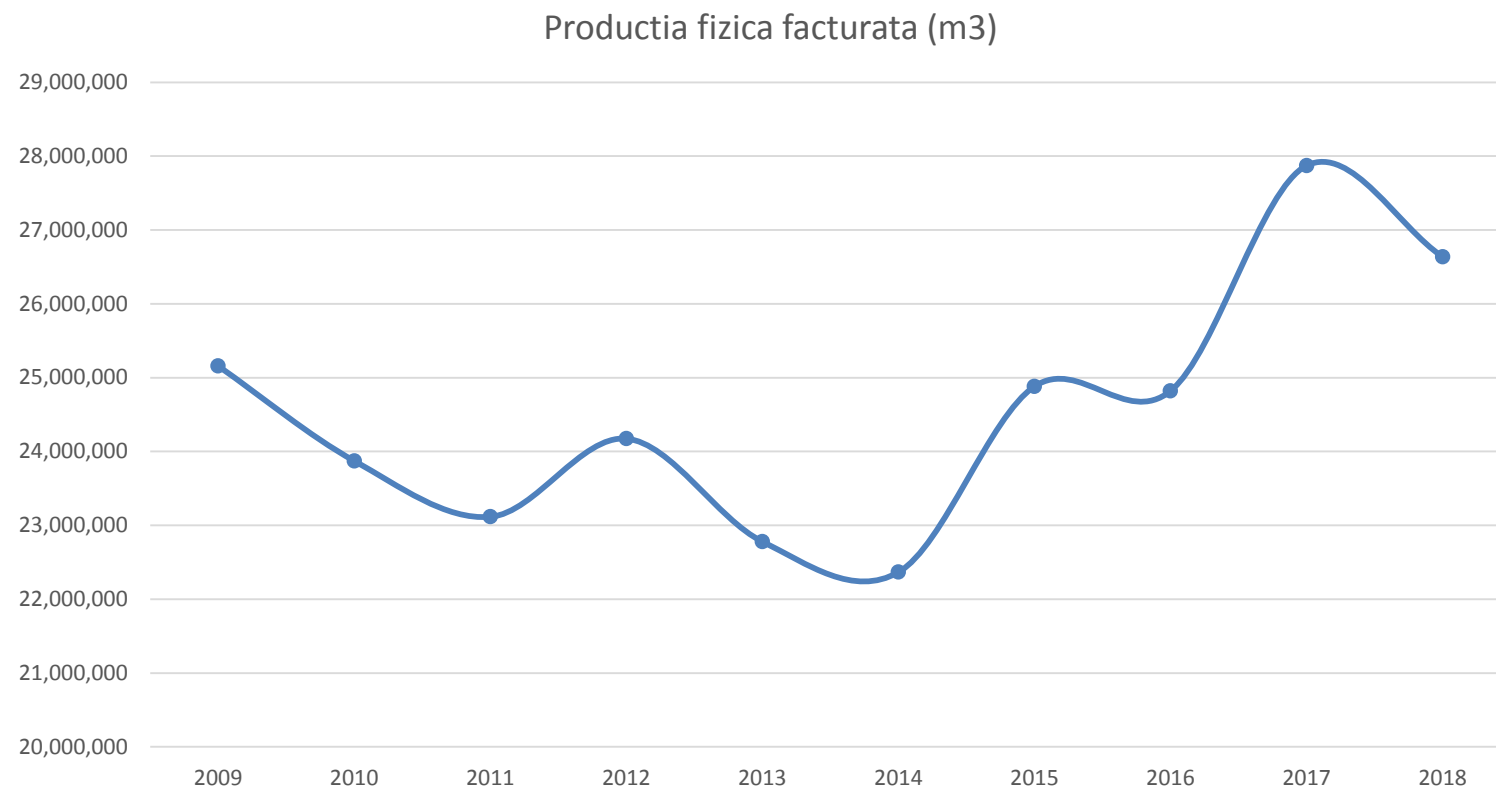
💧 *Total localități cu servicii ApaVital: 283*

1	Constanța	9.26
2	Cluj	8.48
3	Prahova	8.22
4	Argeș	8.13
5	Dâmbovița	8.06
6	Neamț	8.01
7	Vâlcea	7.98
8	Buzău	7.89
9	Maramureș	7.79
10	Bacău	7.69
11	Călărași	7.65
12	Suceava	7.62
13	Hunedoara	7.55
14	Arad	7.41
15	Galați	7.33
16	Ilfov	7.31
17	Caraș Severin	7.27
18	Vaslui	7.27
19	Alba	7.14
20	Bistrița	7.07
21	Botoșani	7.07
22	Mureș	7.05
23	Brașov	7.05
24	Giurgiu	7.02
25	Brăila	7.02
26	Satu Mare	7.01
27	Vrancea	6.98
28	Olt	6.92
29	Hunedoara	6.88
30	Iași	6.86
31	Teleorman	6.83
32	Sibiu	6.82
33	Tulcea	6.78
34	Dolj	6.55
35	Ilfov	6.54
36	Sălaj + Cluj	6.48
37	Harghita	6.44
38	Covasna	6.32
39	Timiș	6.21
40	Mehedinti	6.15

Producția fizică facturată

Anul	Productia (m3)
2009	25.158.061
2010	23.873.044
2011	23.115.674
2012	24.174.000
2013	22.779.832
2014	22.365.975
2015	24.881.877
2016	24.820.892
2017	27.872.337
2018	26.636.450

Situația Financiară (Euro) – 2018

Venituri operaționale	36.285.532
Venituri financiare	116.187
Total venituri	36.401.719

Cheltuieli operaționale	33.214.034
Cheltuieli financiare	235.479
Total cheltuieli	33.449.514

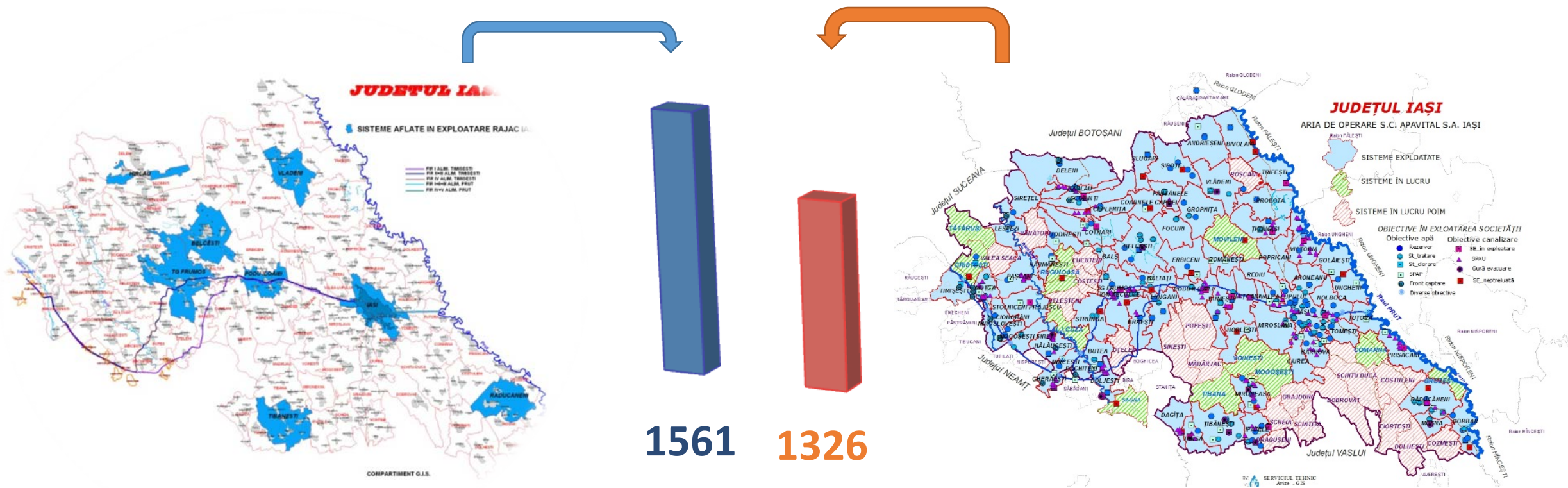
Profit brut	2.952.205
Profit net	2.435.698

Arii de operare versus salariați

1996

2018

**Societatea dispune de un *Cen*
*Formare Profesională*** cu o
infrastructură modernă care
asigură instruirea, formarea,
perfecționarea și calificarea
angajaților.

Sănătatea și Securitatea Muncii
este asigurată de un serviciu
specializat ce are în
componență lucrători
desemnați și Cabinet medical
cu asistent și medic de
medicina muncii.

SISTEM DE MANAGEMENT INTEGRAT (MIS)

Are la bază ERP-ul CROS dezvoltat pe platforma Oracle pentru a asigura securitatea datelor, ERP la care au fost integrate ulterior aplicații de Business Intelligence, interfețe de lucru cu instituțiile bancare, intranet pentru a facilita distribuția documentelor în cadrul companiei și urmărirea indicatorilor de performanță și un site internet unde sunt publicate informații noi, comunicate, buletine de analiză a apei, pentru o mai bună comunicare cu clienții.

SOLUTII INFORMATICE

- ERP: modulul Relații cu clienții
 - Introducere Solicități (vizualizare informații despre clienți)
 - Modul SMS
- Evidență telefoane clienți
- SITE ApaVital (www.apavital.ro)
- Intranet (ApaVital în presă etc.)
 - Microsoft Office (răspunsuri petiții, grafice, diverse liste, materiale de prezentare etc.)
- Soft industrial de control al sistemelor în stațiile de

tratare, pompare și epurare

- Soft de proiectare și actualizare a informațiilor GIS
- Soft de devize, de execuție și control al proiectelor
- Soft BI
- Registratura electronica
- Aplicații specifice relațiilor cu instituțiile statului (ITM, Finanțe etc.)
- Alte aplicații

- ISO 9001:2015 – Sistem de Management al Calității
- ISO 14001:2015 – Sistem de Management de Mediu
- OHSAS 18001:2007 – Sistem de Management al Sănătății și Securității Ocupaționale
- ISO EC 27001:2013 – Sistem de Management al Securității Informațiilor
- ISO EC 22000:2005 Sistem de Management al Siguranței Alimentului
- ISO 17025: 2005 – Sisteme de management a Laboratoarelor de Încercări
- SA 8000 – Responsabilitate sociala / ACVO

Asigurarea Calității

- ❖ **Licență de Operare Clasa 1 eliberată de Autoritatea Națională de Reglementare a Serviciilor Comunale din România (ANRSC - www.anrsc.ro).**
- ❖ **Laborator Analize Ape Uzate Acreditat la RENAR (www.renar.ro) din România.**
- ❖ **Laborator Apă Potabilă certificat de Ministerul Sănătății din România (www.ms.ro), privind monitorizarea de control a apei potabile.**
- ❖ **Laborator de metrologie autorizat de Biroul Român de Metrologie Legală din România (www.brml.ro) pentru verificările metrologice.**
- ❖ **ApaVital este atestată pentru întocmirea studiilor și a documentațiilor de gospodărire a apelor de Ministerul Mediului și Schimbărilor Climatice din România (www.mmediu.ro).**

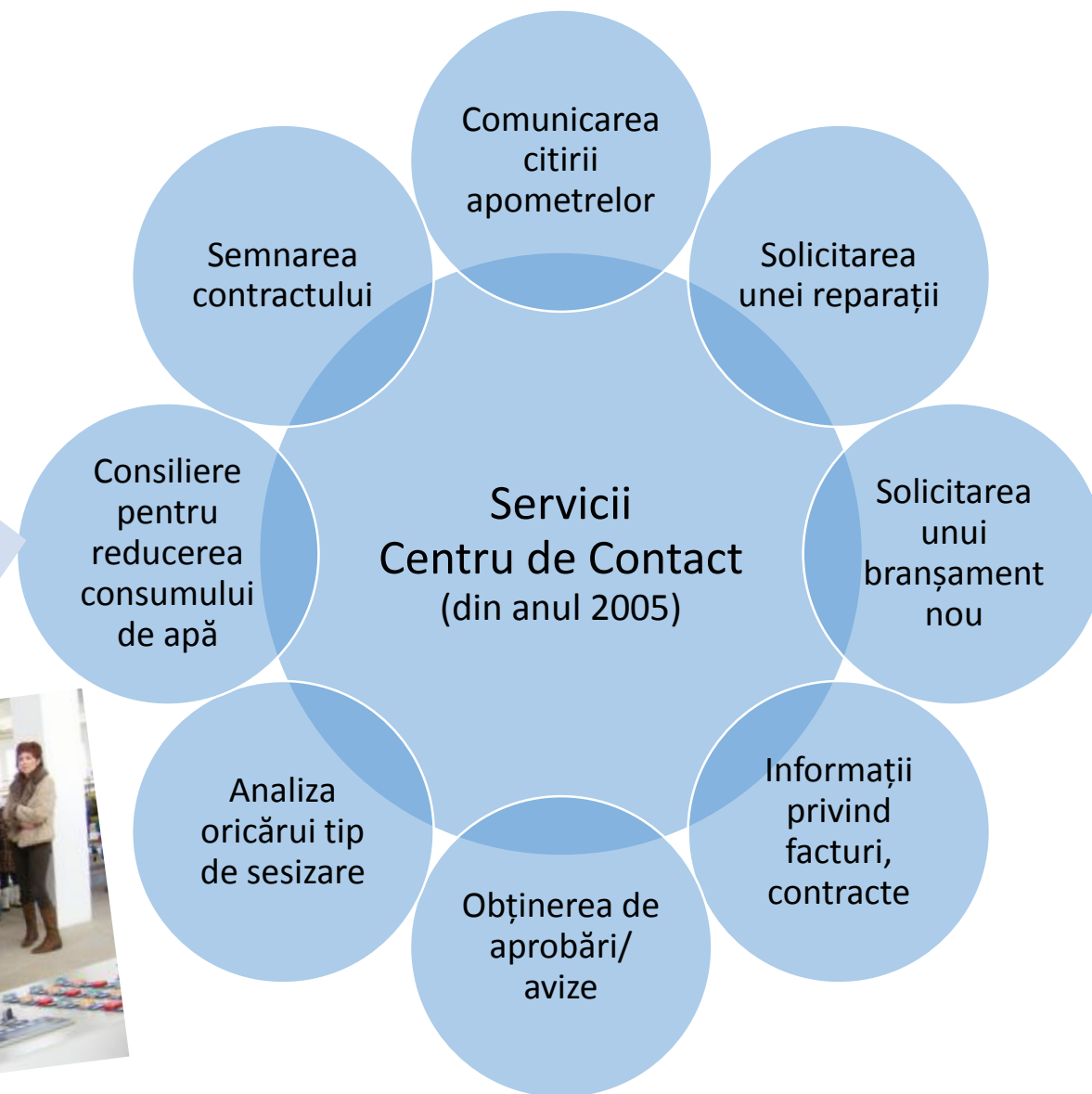
Relația cu Publicul

Tel 0232.969

Centru de Contact
24 ore din 24 ore

Serviciu Marketing
Relații cu Publicul

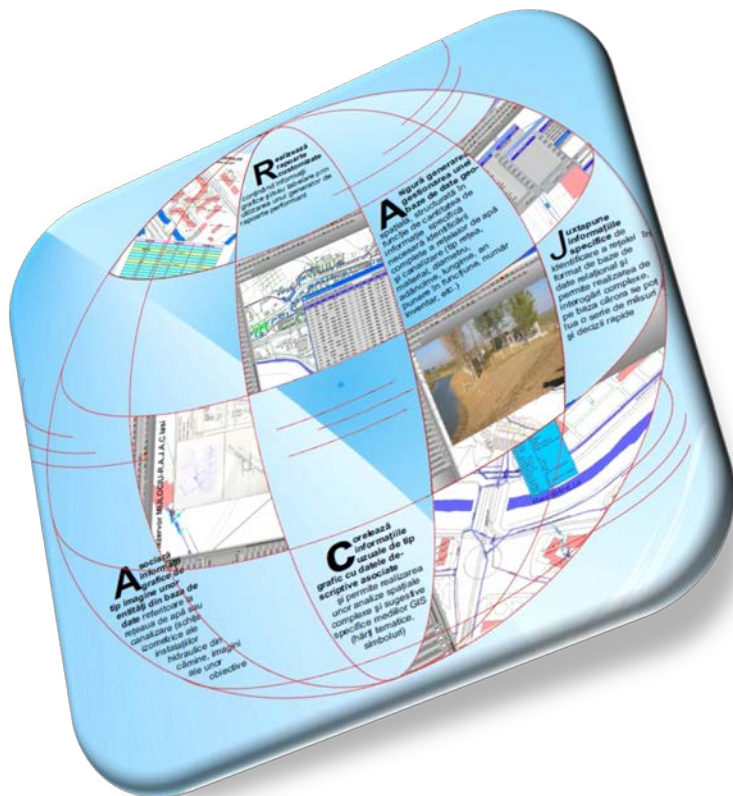

GIS

Ieri

GIS **NetSET** - o platformă complexă și coerentă, de înaltă calitate și permite:

- Editare grafică și vectorizarea hărților digitale geo-referențiate
- Crearea și actualizarea de hărți;
- Operații de import/export al fișierelor.

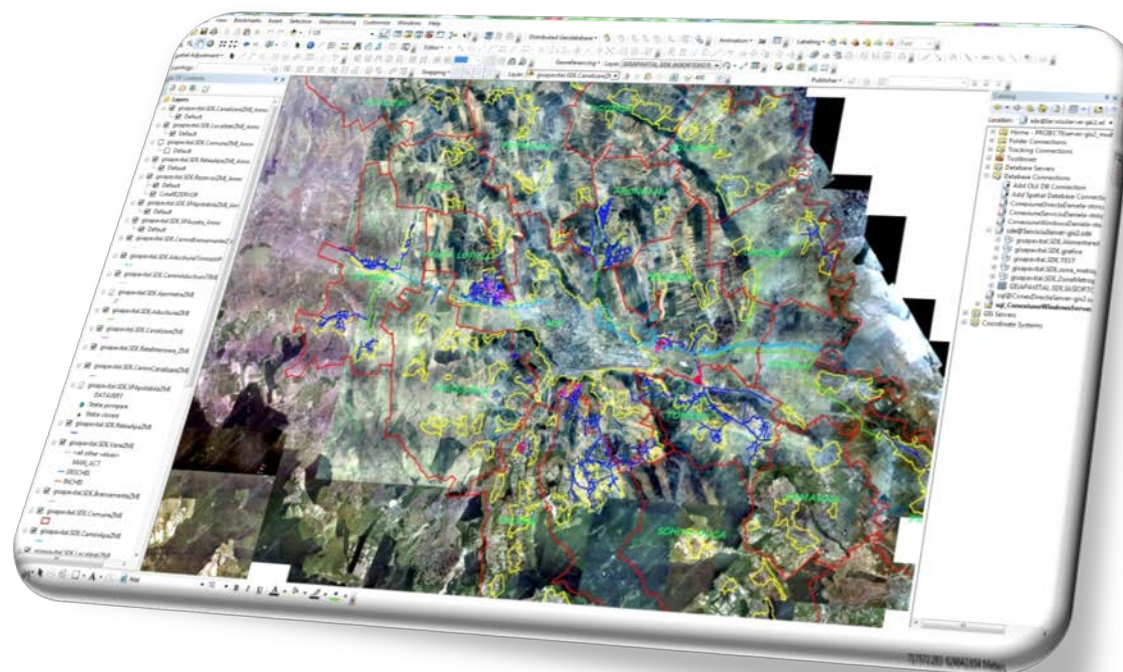

Azi

ArcGIS -suită de programe de prelucrare geospațiale;

GIS **ArcMap** - este aplicatia achizitionata in anul 2011 si este utilizat în principal pentru a vizualiza, edita, crea, și analiza datele geospațiale.

Permite utilizatorului să exploreze informații în cadrul unui set de date, utila in realizarea de harti, in editarea de date si afisarea rezultatelor analizelor realizate.

Secția Lucrări Tehnico-Edilitare (LTE)

Secție de execuție construcții și instalații cu 40 muncitori și 6 TESA.

Are ca obiect de activitate executarea înlocuirilor și extinderilor de rețele apă, branșamente apă și racorduri canal la persoane fizice și juridice.

Secția Auto-Mecanică (SAM)

Secție care asigură gestiunea parcului auto al societății, cu respectarea condițiilor tehnice, economice și legale:

Utilaje si autovehicule – 255
buldoexcavatoare, autospeciale, vidanaje, autobasculante, autocamioane, automacarale, autovehicule mici pentru transport materiale și persoane la punctele de lucru.

Secția Electro Mecanică **asigură revizia/reparația echipamentelor** electromecanice, energetice și de automatizare din stațiile de captare, pompare, tratare și de epurare ale S.C. ApaVital S.A. dar și activități de confecții metalice, prelucrări prin așchiere, revizie/reparații auto.

Pe lângă aceste activități, secția se mai implică în diferite proiecte de execuție pentru vechile și noile stații din ApaVital. Participă la preluarea stațiilor de pompare, tratare /epurare executate de primării prin fonduri de finanțare naționale sau europene.

☐ MUDP 1	1996-2000	→ € 14,000,000
☐ KfW+buget	1996-2000	→ € 22,200,000
☐ ISPA	2001-2008	→ € 51,700,000
☐ Surse APAVITAL	1996-2018	→ € 52,000,000
☐ Granturi (USAID, Franta,etc)		→ € 150,000
☐ Grant finantat de EVD (Olanda)		→ € 1,800,000
☐ TOTAL		→ € <u>142.000.000</u>
☐ POS Mediu I		→ € <u>136.000.000</u>
☐ POIM		→ € <u>285.000.000</u>

Arii de operare – EVOLUTIE 16 ani!!!

[D:\Documentele mele\Prezentari ppt\APAVITAL\Arii de operare_v2ns2.pptx](#)

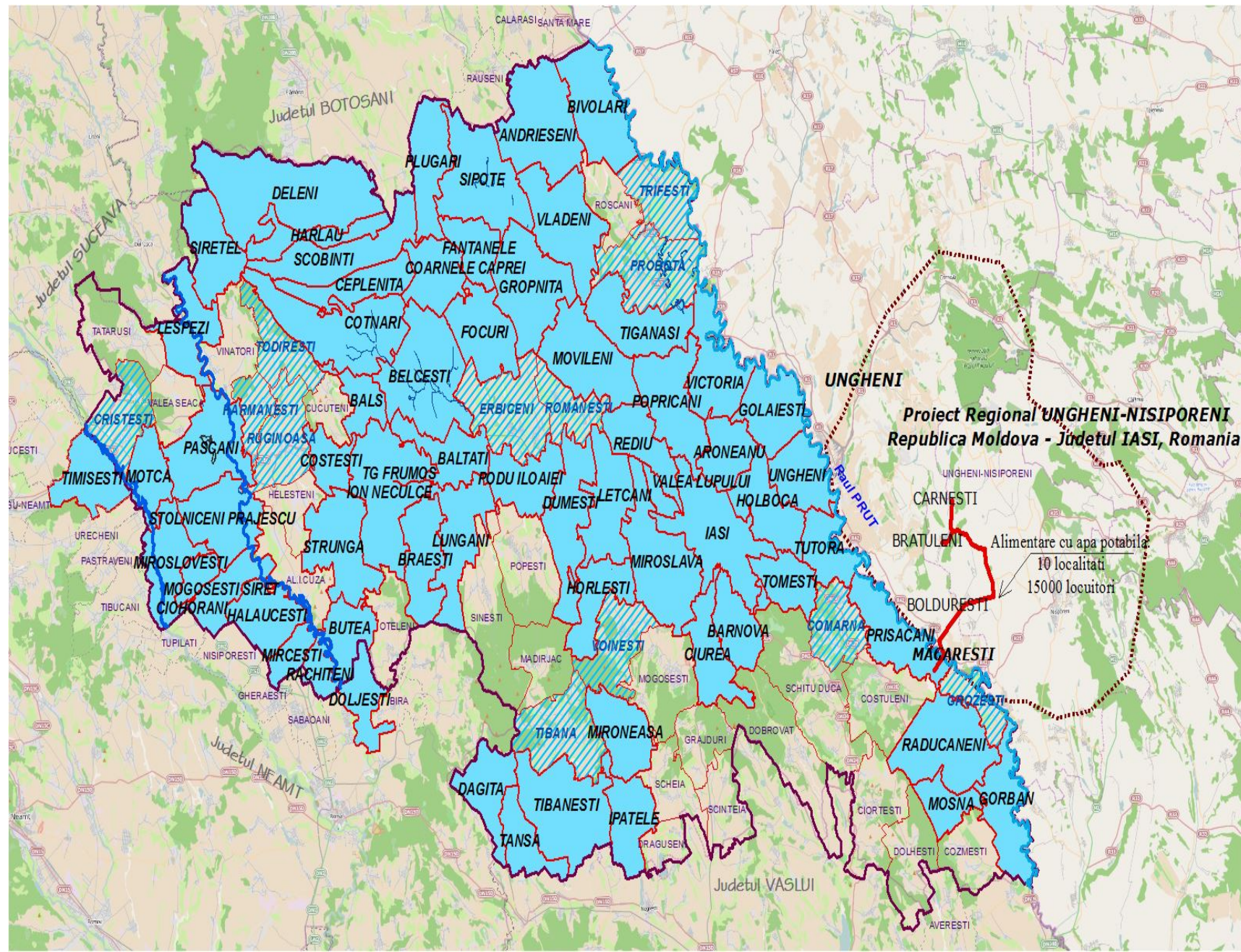
[..\..\..\Videos\Movie\APAVITAL 2017\filme\Vitalia.mp4](#)

[D:\Documentele mele\Prezentari ppt\Photo for Wather Pub.ppsx](#)

In viitor → Proiectele transfrontaliere

💧 Incepand cu 05.12.2014, Apavital a creat o noua companie (APAVITAL M) in Republica Moldova pentru a asigura servicii de furnizare apa in aceasta tara. Aceasta companie este detinuta in proportie de 100% Apavital.

💧 Apavital pregateste un proiect pentru furnizarea apei in Republica Moldova utilizand resurse locale de apa din Romania.

Motivele ce au dus la regionalizare

- ❑ **Rațiuni de integrare europeană** - conformarea cu standardele de mediu în termenele stabilite în Tratatul de Aderare;
- ❑ **Rațiuni economice** - folosirea economiilor la scară pentru reducerea costurilor de investiții și de operare
- ❑ **Rațiuni de solidaritate:**
 - ❑ Comunitățile mici și mijlocii **nu au capacitatea** de pregătire și implementare a proiectelor, precum și **de operare** a investițiilor.
 - ❑ **Orașele mari au capacitatea de a-și susține din surse proprii investițiile necesare** (fără asocierea cu localitățile mai mici, nu vor beneficia de fonduri nerambursabile).
- ❑ **Rațiuni de viabilitate** (rezultatul analizei ACB) - nu poate fi demonstrată în majoritatea localităților mici (ce au datorii istorice și lipsa experienței necesare).

- ❖ Regionalizarea s-a dovedit a fi o reformă esențială, care a dus la îmbunătățirea calității și eficienței costurilor infrastructurii și serviciilor locale de apă.
- ❖ Situația actuală a sectorului apă-canal din România arată o importantă îmbunătățire în comparație cu ceea ce a fost acum zece ani (ca să nu spunem anul 1990).
- ❖ Modelul ADI/OR s-a dovedit, în general, de succes, și a adus multe îmbunătățiri serviciilor publice apă-canal. Gestionarea serviciilor sectoriale s-a îmbunătățit, deoarece un anumit nivel de integrare și consolidare a fost atins în perioada respectivă, în principal în zonele metropolitane mari, orașe și municipalități. Chiar și în zonele rurale, s-au înregistrat unele consolidări (ADI) și investiții. Deși multe CA și-au extins activitatea pentru a servi comunele învecinate, decalajul urban-rural rămâne însă semnificativ.
- ❖ Procesul de regionalizare este în prezent într-o dilemă, deoarece capacitățile și disponibilitățile entităților CA de a continua extinderea serviciilor sunt foarte heterogene. Prin urmare, sunt necesare decizii strategice privind consolidarea în continuare a politicii de regionalizare

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development and Cooperation SDC
Agenția Elvețiană pentru Dezvoltare și Cooperare
Швейцарское управление по развитию и сотрудничеству

As a federal enterprise, GIZ supports the German Government in achieving its objectives in the field of international cooperation for sustainable development.

Published by

Deutsche Gesellschaft für
Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

Registered offices, Bonn and Eschborn, Germany

'Modernization of Local Public Services in the Republic of Moldova'
Project
Chișinău, 66 Bernardazzi st.

T + 373 22 22-83-19

F + 373 22 00-02-38

I www.giz.de, www.serviciilocale.md

Vă mulțumesc pentru atenție!

În parteneriat cu:

Ministerul Agriculturii,
Dezvoltării Regionale
și Mediului

giz Deutsche Gesellschaft
für Internationale
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH